Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok | Ročník: 3. Číslo: 19

Presvätá Bohorodička - Tá, ktorá sa za nás prihovára

V jednom z athoských kláštorov je pozoruhodný grécky nápis k obrazu Matky Božej – na spôsob rozhovoru medzi ňou a jej Synom Ježišom Kristom.

Mária: Prijmi prosbu svojej matky, Milosrdný.

Ježiš: Čo si žiadaš, Matka?

Mária: Spásu pre ľudí.

Ježiš: Oni ma rozhnevali.

Mária: Zmiluj sa nad nimi, Syn môj.

Ježiš: Oni sa nechcú obrátiť.

Mária: Zachráň ich požehnaním.

Ježiš: Dostane sa im spásy.

Panna Mária je skutočne nielen Matkou Ježiša Krista, ale aj Matkou všetkých kresťanov. Tento rozhovor nám veľmi výstižne ukazuje, ako nás miluje a oroduje za nás pred trónom svojho Syna. Preto sv. Bernard hovorí, že tak *„Boh chcel, aby sme mali všetko skrz Máriu“*.

Obraz toho orodovania poznáme už z evanjelia. Na svadbe v Káne Galilejskej sa svadobčanom nedostalo vína. A ona sama chudobná a citlivá pre potreby chudobných, prvá to spozorovala. Verí svojmu Synovi, aj keď ešte *„neprišla jeho hodina“*, že prináša spásu a pomoc ľuďom. Veď práve im, chudobným prišiel hlásať radostnú zvesť (porov.: Lk 4, 18). Preto prosí: *„Nemajú víno“* (Jn 2, 3). A na jej prosbu urobil prvý zázrak, keď premenil vodu na víno. Panna Mária sa pri svadbe v Káne spomína iba krátko, ale v jej postoji je čosi, čo si zaslúži, aby sme sa nad tým zamysleli. Mária nepôsobí dojmom hosťa, ktorý očakáva, že sa budú všetci veľmi usilovať, aby mu bolo na hostine dobre, ani dojmom, že by tam bola šla

preto, aby upútala pozornosť alebo aby celú vec vzala do svojich rúk. To, že si ako prvá všimla, ako sa míňa víno, naznačuje, že bola dosť pozorná a vnímavá, to znamená, že prejavila pozornosť, všímavosť, zaujímala sa o to, čo sa dialo okolo nej, a nemyslela na seba.

Tento úryvok nám umožňuje vytušiť a predpokladať, že Panna Mária odvtedy spravila ešte nespočetne veľakrát prvý krok, aby napravila nepríjemnú situáciu, alebo jemne zakročila, aby pomáhala vo vytušenej potrebe: Nemajú zdravia, nemajú pokoja, nemajú v živote radosť...

Svätá Cirkev ju nazýva Prostredníčkou všetkých milosti. Toto pomenovanie je zhrnutím toho, čím je Panna Mária pre nás hriešnych v našich vzťahoch k jej milovanému Synovi: Kráľovná milosrdenstva, Pokladníčka všetkých milosti, ktoré nám zaslúžil Ježiš Kristus. Svätý Pius X. hovorí: *„Mária sa zjednotila s Kristom v bolestiach i vo vôli. Tak si zaslúžila stať sa rozdávateľkou dobrodení, ktoré nám získal Ježiš Kristus svojou smrťou.“*

O tejto pravde píše svätý Ľudovít Mária Grignion z Montfortu, veľký ctiteľ Panny Márie, toto: *„Ak Mojžiš silou svojej modlitby zastavil Boží hnev voči Izraelitom takým mocným spôsobom, že tento vznešený a nekonečne milosrdný Pán nemôžuc odolať Mojžišovej modlitbe ho dokonca i žiadal, aby ho nechal v hneve potrestať tento rebelujúci národ* (porov.: Ex 32, 10-14); *prečo potom nemáme veriť, na základe silnejších dôkazov, že prosba pokornej Panny Márie, hodnej to Božej Matky, nie je mocnejšia u nebeského Kráľa ako modlitby a orodovanie všetkých anjelov a svätých na nebi i na zemi“ (O pravej úcte k Panne Márii).*

Alfonz z Kastílie sa raz pýtal svojich dvoranov, ktorá moc je najväčšia na zemi. Keď mu nikto nedal primeranú odpoveď, riekol: *„Matka, keď prosí.“*

Matky vždy majú slabosť pre svoje krehké, neschopné a nepekné deti: tie potrebujú matku väčšmi než ostatné, hoci o tom nevedia. Ak Cirkev nazýva Pannu Máriu Orodovnicou a Útočiskom hriešnikov, je to preto, lebo veľa ráz preukázala svoju osobitnú lásku voči tým, ktorí ju najväčšmi potrebujú, tým, ktorí by bez nej boli stratení, a pre ktorých jedinou nádejou je jej materinská láska. *„Pre úbohých hriešnikov niet u Božieho trónu mocnejšej a istejšej ochrany nad ruky Márie.“*

Tieto slová sv. Bernarda hovoria o veľkej moci orodovania Panny Márie pred Božím trónom za nás hriešnych. O tejto viere v mocnú ochranu Matky Božej hovorí básnik Gorazd Zvonický vo svojej básni *Neuverím*. Hovorí, že keď mu povedia, že rieky horia, že v cencúle mrznú plamene, že v chleby sa menia kamene..., prisvedčí, že to sú Božie divy, ktoré sa aj dnes tvoria. Keď však ale povedia, že Matka Božia odvrátila svoju tvár, od ich sĺz, bolestí a bied, že nedbá o úbohý svet, zahriakne *„ich reči skrivodlivé: / Nerúhajte sa jej, ústa lživé!"*

Takou je naša nebeská Matka. *„Skrze teba pokorne prosíme Krista, aby nás obdaril hojnými milosťami"*, spievame o nej na večierni sviatku *Ochrany Panny Márie*.

M. Schmaus k tomu vysvetľuje, že *„Mária zahrňuje do tepla svojej starostlivej lásky všetkých ľudí. Jej láskavá starostlivosť má svoju živnú pôdu v jej spojení s Ježišom Kristom, ktorého vykupiteľské dielo jej veľmi leží na srdci. To je zmysel tzv. „sprostredkovania všetkých milostí"*.

To preto, že jej modlitba a prosba mnoho zmôže u spravodlivého Sudcu... *„Jej modlitby a prosby sú také mocné u Pána, že on ich prijíma ako rozkazy. Nikdy neodolá prosbám svojej milej Matky, pretože vždy sú pokorné a v súlade s jeho svätou vôľou"* (svätý Ľudovít Mária Grignion z Montfortu).

Pekne to vyjadril básnik Michel Quoist, ktorý vkladá do Ježišových úst tieto slová: *„Nech to využívajú, vraví Ježiš. V nebi majú Matku, ktorá sa díva na nich ľudskými očami. V nebi majú Matku, k*torá ich miluje z celého srdca – ľudského" (*To najlepšie, čo som stvoril, je moja Matka*).

My vieme o tejto jej ochrane a orodovaní. Preto sa k nej obraciame svojimi modlitbami. A potrebujeme to v každej dobe, aby bola našou mocnou ochranou, aby Boh neodvracal od nás svoju tvár a bol nám milostivý.

Prevzaté z grkatpo.sk

Centrum pre rodinu Sigord

Kurz Rút - ide o evanjelizačný kurz pre manželov, ktorého **zmyslom je posilniť, oživiť a uzdraviť** vzťah manželov prostredníctvom **poznania a obrátenia sa k plánu Boha** pre kresťanské manželstvo.

Termín: **21. – 23. 10. 2011; miesto: CpR Sigord.**

Sviatosť pokánia a zmierenia

Sviatosť zmierenia a pokánia - oslobodenie

Ďalšia z pastoračných dimenzií sviatosti pokánia je uzdravenie od útokov diabla – oslobodenie. Diabol je inteligentné stvorenie, ale je aj prefíkané a robí všetko preto, aby odpútal pohľad človeka od Boha. Jeho existenciu nemožno dokázať ľudským spôsobom, ale iba pomocou Božieho zjavenia – Svätého písma. Je preto dôležité spoznať jeho taktiku a metódy, aby bolo možné vhodne zareagovať a tak oslabiť moc jeho osídel, ktoré strojí a v ktorých chce nad človekom panovať strachom a úzkosťou. V tejto časti svojej práce sa chcem zamerať na základné informácie o jeho osobe, vplyve, metódach útokov a nakoľko to bude možné aj predstaviť prostriedky pre oslobodenie z jeho moci.

O diablovi

Pri pohľade do Svätého písma je možné vidieť veľmi veľký rozdiel v tematike existencie, účinkovania a pôsobenia zlého ducha. V Starom zákone sa o diablovi hovorí iba zriedkavo a to takým spôsobom, ktorý rešpektuje transcendenciu jediného Boha a starostlivo sa vyhýba všetkému, čo by Izrael zvádzalo k dualizmu. Je osobnou bytosťou, ktorá je obdarená rozumom a slobodnou vôľou, ale sám o sebe je neviditeľný. Jeho činnosť sa prejavuje v činnosti iných duchovných bytostí (zlý duchovia) alebo pokušeniami.

V ponímaní SZ sa nejaví ako pravý protivník voči Bohu, ale skôr ako jeden z anjelov na Jahveho dvore, ktorý plní akoby funkciu prokurátora – bedlí nad zachovávaním Božej spravodlivosti a práva na zemi. Avšak pod touto zdanlivou službou Bohu možno rozpoznať jeho nepriateľské konanie, aj keď nie voči samému Bohu, tak voči človeku určite. Najviac to možno pozorovať v knihe Jób, predovšetkým v prvých troch kapitolách tejto knihy. V knihe proroka Zachariáša sa však mení zo žalobcu na ozajstného protivníka Božích zámerov pri spochybnení vhodnosti Jezueho byť veľkňazom vyvoleného národa. V Samuelovej knihe je opísané jeho pôsobenie ako trýzniteľa kráľa Šaula, ktorý prežíva úľavu len vtedy, ak Dávid hrá na citare – to je v celom Starom zákone najobsažnejšia správa o oslobodzovaní spod moci zlého ducha. V niektorých ďalších knihách možno ešte pozorovať jeho pôsobenie, ale týchto správ je v porovnaní s Novým zákonom

veľmi skromne. Tesne pred príchodom a účinkovaním Ježiša Krista nastáva veľká zmena: kniha proroka Daniela obsahuje početné zmienky o skazenosti ľudí pod vplyvom zlého ducha, podobne Kniha jubileí a prvá Enochova kniha, ktoré však neboli prijaté do kánonu Svätého písma. Tieto apokryfné knihy obsahujú mnohé genealógie o zlých anjeloch a o ich pôsobení pri „skazení" ľudí.

V Novom zákone je možné pozorovať mnohé odkazy na zlých duchov. Tu je ich existencia „samozrejmosťou". Predovšetkým evanjelia poskytujú všeobecné i špecifické opisy ich pôsobenia hlavne voči ľuďom. V tomto pohľade možno vidieť, že z trojakej služby Ježiša Krista – ohlasovanie, uzdravovanie a oslobodzovanie od zlých duchov – až dve sféry jeho pôsobenia sú zamerané na proti pôsobeniu zlého ducha a následkov jeho pôsobenia. Okrem mnohých všeobecných správ o vyháňaní a oslobodzovaní od zlých duchov Ježišom alebo jeho učeníkmi, sedem je špecifických a konkrétnych, kde možno jednoznačne vidieť Ježišovu službu oslobodzovania a exorcizmov. Najkratšie, Markovo evanjelium, obsahuje až trinásť odkazov na zosobneného satana a vyháňanie zlých duchov.

Otvorený boj proti diablovi a obmedzovanie účinkov jeho moci sa stáva symbolom príchodu Božieho kráľovstva. Príchod tohto kráľovstva je porážkou diabla a jeho kráľovstva. Vyháňanie zlých duchov je predobrazom konečného víťazstva, ktoré Ježiš Kristus uskutoční nad diablom a jeho zbraňou – hriechom a jeho následkami – na dreve kríža, čím bude Božie kráľovstvo definitívne nastolené. Ohlasovanie apoštolov o vykúpení ľudstva z moci hriechu sa stáva náplňou radostnej zvesti a je dosvedčované znameniami. Spisy Nového zákona sa tak stávajú radostným posolstvom o celkovom víťazstve nad zlom a ponúkajú množstvo informácií ako rozpoznať nástrahy a pôsobenie zlého ducha, aby každý kresťan mohol toto definitívne víťazstvo uplatniť aj v svojich každodenných bojoch proti zlu a zachoval sa tak svätým a neporušeným.

Pokušenie

Pokušenie patrí medzi prejav činnosti zlého ducha. Význam tohto slova je dvojaký:

1. Vo Svätom písme sa primárne používa vo význame podrobiť skúške, čo znamená vyskúšať alebo zlepšiť pozitívne vlastnosti človeka, ale tiež poukázať na jeho slabosti alebo ho priviesť k zlému konaniu.

2. Sekundárne sa používa vo význame niekoho zviesť.

Pokušenia zlého ducha sa najčastejšie zameriavajú na tri hlavné oblasti života človeka, ktorými bol obdarený: poslušnosť, spoločenstvo a moc.

1. Neposlušnosť. Prvým hriechom diabla bola pýcha, ktorá ho priviedla k neposlušnosti voči Bohu. On sám zažil

následok svojej neposlušnosti – večné zatratenie – a preto neznesie, aby niekto, a to zvlášť slabší od neho ľudia, mohli byť šťastní. V rajskej záhrade sa mu podarilo nahovoriť prarodičov na neposlušnosť voči Bohu. Iný človek – Ježiš Kristus – svojou poslušnosťou až na smrť zadosťučinil Adamovej neposlušnosti. Keďže diablov osud je spečatený jeho prvotným rozhodnutím a nemá už viac možnosť nápravy, jeho závisť voči ľuďom, ktorý máju túto možnosť, je nesmierna.

2. Nejednota spoločenstva. Človek bol stvorený na obraz Boží a pozvaný do večného spoločenstva s ním. Toto spoločenstvo jednoty platí aj medzi všetkými ľuďmi navzájom – všetci sú stvorení na jeden – Boží – obraz a všetci majú aj tú istú pravú dôstojnosť. Táto jednota bola narušená tak v nebi, ako aj na zemi. Ježiš sa vo svojej veľkňazskej modlitbe modlil za obnovenie tejto jednoty: *„No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si ty dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno - ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa“* (Jn 17, 20-23) a zároveň túto jednotu obnovil smrťou na dreve kríža. Jednota je znakom poznania pravého Boha a jeho Pomazaného a zároveň účasťou na Kristovom živote. Len vtedy je svedectvo kresťanov mocné a hodnoverné. Preto je pre diabla veľmi dôležité, aby túto jednotu rozbíjal. Lebo kde je nejednota, svet nemôže poznať pravdivo Boha a Ježiša ako Mesiáša a Vykupiteľa. Je smutné, že práve v kresťanstve je najviac rozličných náboženstiev a siekt, ktoré síce tvrdia, že Ježiš Kristus je Pán, ale práve ich nejednota je pre dnešný svet veľmi slabým svedectvom.

3. Pokušenia v oblasti moci. Diabol bol kedysi Luciferom – tým, ktorý nosil svetlo. Dnes je z neho Satan – ten, ktorý klame. Lucifer sa stal satanom preto, lebo bol stále pyšnejší, túžil získať väčšiu moc – chcel byť ako Boh. Moc, ktorú mal a ktorá mu zostala aj po páde, teraz zneužíva, aby ju mohol ponúkať ľuďom a tak ich získavať na svoju stranu. Slová, ktorými pokúšal prvých ľudí: *„Budete ako Boh“* (Gn 3, 5) zaznievajú aj dnes: človek chce rozhodovať o otázke života a smrti, chce určovať čo je dobré, čo je mravné atď. Neuvedomujeme si, že Ježiš nás učil niečomu inému: *„Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých“* (Mk 10, 45). Totiž moc, ktorú človek dostal, nemá používať proti Bohu, proti sebe ani proti svetu. Táto moc spočíva v službe lásky: *„Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon“* (Gal 6, 2).

Diablove útoky

Diablove útoky sú veľmi rafinované. Na človeka útočí piatimi spôsobmi. Najčastejšie používa pokušenie, ktoré je vnútorným spôsobom útoku, ale jeho „aktivita“ sa môže prejaviť aj vonkajším spôsobom.

1. Pokušenie. Je to prvý a najčastejší spôsob útoku. Je to snaha diabla donútiť človeka, aby urobil to, čo nesmie alebo aby neurobil to, čo má. Pokušenie má viesť k neposlušnosti voči Bohu. Pokušenie nemusí byť vždy priame, môže byť aj nepriame cez žiadostivosť tela, očí a bohatstvo.

2. Vexácia. O vexácii hovoríme vtedy, ak diabol človeka vyrušuje vonkajším spôsobom. Nie je to bežný jav, ale predsa ho poznáme zo životopisov niektorých svätcov. V tomto prípade nemožno hovoriť o vine človeka, je to znepokojovanie len a len diablom.

3. Infestácia. Je to vyrušovanie diablom pomocou vecí, hlavne v dome, v ktorom človek býva alebo znepokojovanie zvierat. Lokálna infestácia je vždy viazaná na konkrétne misto. Cieľom takéhoto útoku je znepokojenie a vnesenie nepokoja a strachu do človeka. Tieto javy sa obyčajne strácajú požehnaním domu alebo odslúžením svätej liturgie na tento úmysel.

4. Opresia (obsesia). Je to vnútorné utláčanie človeka. Diabol sústreďuje svoje útoky celkom špeciálnym spôsobom na nejaké slabé miesto človeka: sexualita, žiarlivosť, pýcha, túžba po popularite, zlozvyk a ďalšie. Odporúča sa, aby pri takýchto útokoch sa človek bránil menom Pána Ježiša: *„V mene Ježiša Nazaretského ti, zlý duch [pomenovať], prikazujem, aby si okamžite odišiel a nechal ma!“* a obnoviť v sebe milosť – sviatostným pokáním a Eucharistiou.

5. Posadnutosť. Najvyšším stupňom mimoriadneho pôsobenia diabla je najzávažnejšia a najnebezpečnejšia činnosť – posadnutosť. Je to stav človeka, kedy diabol ovládol jeho telo, myseľ a vôľu a urobí si z neho svoj nástroj, neraz pri „propagácii“ mimoriadnych – až nepochopiteľných schopností. Posadnutosť je zriedkavá, ale možno sa s ňou stretnúť. Takýto stav človeka si obyčajne vyžaduje pomoc exorcistu – o čom bude reč nižšie. Ak hovoríme o posadnutosti, môžeme hovoriť o troch typoch takto postihnutých ľudí:

a) dobrovoľníci – to sú tí, ktorí sa vydali diablovi dobrovoľne, obyčajne vlastnou krvou podpísali zmluvu s diablom. Dôvodom môže byť moc, sláva, peniaze, bohatstvo atď. Títo ľudia otvorili diablovi všetky dvere svojej osobnosti prostredníctvom svojho hriechu. Teda nemusí byť každý upísaný diablovi ešte posadnutým, ale ak stretneme posadnutého, obyčajne je to takýto človek.

b) obete okultizmu – to sú tí, ktorí sa nevydali dobrovoľne diablovi, ale

zahrávali sa „s ohňom“ prostredníctvom: okultizmu alebo rôznych náboženstiev (predovšetkým východných), nerestí, prostredníctvom páchaného násilia, drogovej závislosti, opilstva, hriechov nečistoty. To sú ľudia, ktorí pracovali na „území“ diabla, kde získal k prístup k ovládnutiu ich osobnosti.

c) rukojemníci – to sú ľudia, ktorí na ceste svätosti boli „obdarení“ týmto stavom na určitý čas. Dopúšťa ho Boh na svoje oslávenie, na duchovné pozdvihnutie človeka a na zahanbenie diabla.

Posadnutosť nie je hriechom. Je to stav, kedy človek koná pod útlakom diabla a ani o tom nevie. Stav človeka v smrteľnom hriechu je oveľa vážnejší ako stav posadnutého človeka, lebo obrátenie a pokánie je často oveľa ťažšie ako oslobodenie od diabla. Viac sa treba obávať smrteľného hriechu ako posadnutosti.

o. Martin Zlacký

Prihláška dieťaťa na prípravu na 1. sv. spoveď a prijímanie

Dole podpísaný (-á), ..., bytom .....

....., týmto záväzne prihlasujem svoje dieťa *(meno dieťaťa)* ....., nar. ..... na prípravu na prvú sv. spoveď a prvé sv. prijímanie vo farnosti Humenné-Mesto. Dieťa je zapísané na vyučovanie náboženstva *gr.kat. / rím.kat. / etika** na škole .....

Telefonický kontakt: .....

.....

podpis rodiča

**Nehodiace sa prečiarknuť!*

Prihlášky je potrebné odovzdať do 18.10.2011 na FÚ alebo v sakristii chrámu, príp. mailom (humenne@grkatpo.sk). Prosíme taktiež doručiť **krstný list dieťaťa** podľa farnosti krstu (krsty vo farnosti Humenné-Mesto sú zapísané v našej matrike) do 15.11.2011.

Úvodné stretnutie s deťmi bude 18.10.2011 o 17:00 vo farskom chráme na Lipovej ulici.

Slovenskí svätí (pokračovanie) - Bystrík, biskup a mučeník

V stredovekých záznamoch a prameňoch dejepisci Bystríka uvádzajú v latinskom znení tiež ako Beztertus Nitriensis, Bestredius, Bestridus, Bestricus, Bistridus, Bistritus. Slovenský historik J. Kompánek (1836-1917) ho po dôkladných štúdiách ako prvý nazýva Bystrík. Maďarskí autori ho citujú ako Beszteréd, Besztrik.

Presné miesto a čas narodenia svätého Bystríka nepoznáme, ako však tvrdia historické záznamy, pochádzal z vyššieho rodu z okolia Nitry, kde bolo silné kresťanské slovienske etnikum. Môžeme predpokladať, že sv. Bystrík absolvoval učilište sv. Hypolita na Zobore, založené ešte za čias Veľkej Moravy. Po zániku Veľkej Moravy sa o christianizáciu dnešného Maďarska starali okrem nemeckých kňazov aj kňazi zo spomínaného učilišťa sv. Hypolita na Zobore. Okrem sv. Bystríka k nim patrili Astrik, sv. Benedikt, sv. Maurus, Prokop, Radla a sv. Svorad.

Práve sv. Bystrík a sv. Maurus zanechali trvalé kresťanské stopy na celom území Pilíšu v dnešnom Maďarsku. Nečudo, že ak prichodiaci cisterciáni v 12. a 13. storočí hľadali miesto, kde by postavili honosný kláštor, rozhodli sa pre Mlynky (Pilisszentkereszt). Vybudovaním kláštora a kostola sa Mlynky stali sídlom kultúry a umenia širokého okolia od pravého brehu Dunaja až po Budín. Stopy, ktoré v tamojšom obyvateľstve zanechali svätci, odchovanci nitrianskeho benediktínskeho kláštora sv. Bystrík a sv. Maurus, sa naďalej rozvíjali. Politická, hospodárska, kultúrna a náboženská situácia v uhorskom kráľovstve v prvej polovici 11. storočia bola veľmi zložitá. Nástupcom sv. Štefana, ktorý zomrel bez potomka v roku 1038 (jeho jediný syn Imrich zomrel v roku 1031), sa na kráľovskom tróne stal jeho synovec Peter Orseolo z Benátok. Proti nemu však povstal príbuzný Samuel Aba, ktorý vyhnal Petra z Uhorska. Po viacerých vojnových stretnutiach nemecký cisár Henrich III. v roku 1044 opäť dosadil Petra na uhorský trón, ktorý spravoval ešte tri roky. V Uhorsku považovali Petra za votrelca a v roku 1046 vypuklo proti nemu povstanie. Nespokojenci pozvali na trón synov Vazula, nešťastného bratranca kráľa Štefana, ktorého oslepili na Nitrianskom hrade, pretože pripravoval vzburu. Za Vazulom vtedy stála pohanská časť národa. Nastalo obdobie poznačené vnútornými náboženskými nepokojmi, ktoré vyústilo do krvavých zrážok. S prestávkami trvalo skoro tridsať rokov, Vazulovi synovia Ondrej, Belo a Levente boli ešte za čias kraľovania Štefana poslaní do vyhnanstva na Kyjevskú Rus. Ondrej sa dal v Kyjeve pokrstiť a stal sa zaťom Jaroslava Múdreho, práve on sa mal stať budúcim uhorským panovníkom. Všetko skomplikovali

pohanskí vzbúrenci pod vedením vodcu Vathu, ktorí medzitým začali ohrozovať kresťanstvo v podunajských oblastiach, kde ničili kostoly, kláštory a iné kresťanské pamiatky. Vathovci udreli najprudšie na Nitru v lete 1046. Biskup Bystrík so županom Salamierom a so Slovienmi z Ponitrianska a Považia, zahnali pohanov za Dunaj. Kresťanské obyvateľstvo slovenského územia sa postavilo na obranu svojej viery. Chcelo zastaviť nápor nepriateľských síl a prispieť takto na pomoc svojím kresťanským bratom v Zadunajsku. Vathovci medzitým opanovali celé Zadunajsko, územie medzi Dunajom, Tisou a Zátisie odkiaľ zutekali biskupi Gerhard, Buldus a Benetus ponáhľajúc sa do Stoličného Belehradu (Székesfehérvár). Po správe, že sa kráľovičí Levente a Ondrej blížia k Pešti, sa biskupi rozhodli, že ich pôjdu privítať.

Väčšia legenda o sv. Gerhardovi z 13. storočia spomína sv. Bystríka ako spoločníka umučenia svätého Gerharda za pohanského povstalca Vathu v roku 1046. Podľa tejto legendy sa v posledný deň cesty zo Stoličného Belehradu do Budína biskupi Gerhard, Buldus, Benetus a Bystrík zastavili v dedinke Diósd, kde stál kostolík sv. Sabíny. Ktoré diecézy biskupi spravovali? Gerhard, benediktín pochádzajúci z Benátok pôsobil od roku 1030 v novozaloženom biskupstve v Čanáde, Buldus v Jágri, Benetus v Ostrihome a Bystrík podľa Annales ecclesiastici regni Hungariae (1644) a Jozefa Wuruma (1835) pôsobil od roku 1034 ako biskup v Nitre. Biskupi tu čakali na kráľovičov Leventeho a Ondreja, prichádzajúcich z Kyjevskej Rusi, ktorých pozvali späť do Uhorska, aby niektorého z nich, pravdepodobne Ondreja, korunovali za kráľa.

Ako hovorí legenda, biskup Gerhard predniesol ohnivú kázeň o viere v Boha a o obetách, ktoré má kresťan prinášať pre Krista. Na konci kázne so slzami v očiach dodal: “Bratia, dnes sme pozvaní na hostinu Božieho Baránka. Bez otáľania sa ponáhľajme zomrieť za Krista!” Potom im vysvetlil, že v predchádzajúcu noc videl Pannu Máriu, ktorá ich prijímala do svojho náručia. Biskupi sa vzájomne vyspovedali, posilnili vo viere a pripravili na smrť.

Jeho predpoveď, že okrem ostrihomského arcibiskupa Benetu všetci čoskoro podstúpia mučenícku smrť, sa splnila. Sotva prišli k Dunaju, vojsko pohanského Vathu ich dostihlo. Gerharda priviazali na voz, ktorý spustili z hory do Dunaja, a keďže po páde do hlbiny ešte žil, rozrazili mu hlavu o kameň a hruď prebodli kopijou. Kopec na tomto mieste je dnes pomenovaný na jeho pamiatku, leží na pravom brehu Dunaja v dnešnej Budapešti a v maďarčine sa nazýva Gellért (Gellérthegy).

Biskupa Buldu tiež kameňovali. Bystrík sa spolu s Benetom a županom Salamierom usilovali prejsť člnom na druhý breh Dunaja pri peštianskom brode Kelenfolde. Na peštianskej strane už mali byť v bezpečí, pretože tam malo byť vojsko kráľoviča Ondreja prichodivšieho z Kyjevskej Rusi. Aké bolo ich prekvapenie, keď našli na druhom brehu tiež povstalcov, ktorí Bystríkovi spôsobili mečom smrtelné zranenia, na

následky ktorých na tretí deň zomrel. (Scriptores rerum Hungaricarum, Budapest 1937: Legenda sancti Gerhardi episcopi: …Bestricum episcopum ad mortem vulneraverunt, qui tertia die postmodum mortuus est…Chronicon Rhytmicum H. de Mügeln:…Budlinus saxis, gladio Bezfridus cruciatur, sed in hoc stragis stadio Bentho presul servatur…). Stalo sa to koncom augusta 1046, dva dni po smrti biskupa Gerharda (29.8.1046).

Svätý Gerhard, patrón Budapešti a vychovávateľov, bol kanonizovaný zásluhou kráľa Ladislava v roku 1083 pápežom Gregorom VII. a spolu s ním boli svätorečení aj jeho spoločníci Buldus a Bystrík. Ich dnešný spoločný sviatok 24. septembra stanovila Sabolčská synoda v roku 1092. V 17. a 18. storočí sa ozývali hlasy, že Bystrík nebol nitrianskym biskupom, ale vraj len veľkoprepoštom katedrálnej kapituly alebo kapitulným vikárom. Ale schematizmy nitrianskej diecézy sv. Bystríka jasne spomínajú ako biskupa. Najstarší historický prameň, ktorý označuje Bystríka za biskupa v Nitre sú Annales ecclesiastici regni Hungariae (1644). V 17. storočí vydala nitrianska kapitula jeho vyobrazenie a životopis spolu s krátkou modlitbou.

Pre nás je osobnosť svätého Bystríka zaujímavá tým, že bol obrancom, pokračovateľom a šíriteľom vzácnych cyrilometodských tradícií. Šírením jazyka našich predkov sa svätý Bystrík priradil k tým dejateľom, ktorým odkaz Cyrila a Metoda nebol ľahostajný. Stal sa nitrianskym biskupom pre svoj slovensky pôvod. Jeho meno je jednoznačne domáce, pôvodné, a nemá nič spoločné s neslovanským osobným menom. Práve pre svoj slovensky pôvod a šírenie liturgie v slovienčine sa svätý Bystrík neobjavoval častejšie v uhorských kronikách a legendách. Svätého Bystríka uctievali od jeho smrti najmä v Nitre, od roku 1880 sa ale silný maďarizačný prúd usiloval jeho pamiatku zatemniť. Po roku 1918 v Nitre znovu ožila oprávnená úcta k nemu.

V súčasnosti sa meno Bystrík vyskytuje len v slovenskom občianskom kalendári, kde sa dostalo zo Svätovojtešského kalendára v polovici 20. storočia. Spomienka svätého Bystríka pripadala v kalendári Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku na 24. septembra. Po 2. vatikánskom koncile bola snaha "prečistiť" liturgický kalendár od málo uctievaných svätcov. A tak jeho spomienka z liturgického kalendára "vypadla". Vďaka iniciatíve, ktorá vzišla v roku 2000 z Konferencie biskupov Slovenska a Klubu Bystríkov, sa pripravuje v blízkej dobe znovuzaradenie sv. Bystríka do liturgického kalendára na Slovensku. V liturgickom kalendári u gréckokatolíkov jeho spomienka zostala 24.9. (v niektorých gréckokatolíckych kalendároch je jeho spomienka 17. júla). V Maďarsku je 24.9. sviatok svätého Gerharda, kedy sa pripomínajú i jeho spolumučeníci – teda i sv. Bystrík. V zozname svätcov je sv. Bystrík (v maďarčine Beszteréd) uvedený na štvrtom mieste.

Atribútmi sv. Bystríka sú loďka a meč. Býva vyobrazený s biskupskou berlou a mitrou či palmovým listom, ktorý je symbolom mučeníkov.

Prevzaté z www.knazi.sk

Sestry služobnice Nepoškvrnenej Panny Márie

Dom Spolutr. Bohorod., Lesná 19, Humenné, č. 7755808, 0918189019,
e- mail: sluzobnice@gmail.com, www.sluzobnice.sk

Kľúč od dverí raja ...

Ochorel som, môj zdravotný stav bol veľmi vážny. Tu som pocítil úplnú slabosť človeka, ktorého premohla bolesť, moje dni boli naplnené bolesťou, biedou a horkosťou. Tak v samote som prežil tieto dni, ktoré mi priniesli aj pohľad na môj život. Často som sa zamýšľal nad životom a smrťou. Neprešlo veľa dní a už sa Pán o mňa postaral, poslal mi ľudí, ktorí ma zahŕňali láskou a pozornosťou. Pri ich starostlivosti som si uvedomil, čo všetko láska dokáže. Oni nemali problém sa podeliť o svoj čas, dávali všetko nezištne s veľkou láskou. Môj stav sa stabilizoval a ja som sa mohol pomaly zaradiť do bežného života. Láska ma vyliečila, postavila ma na nohy. Ďakujem Bohu za život, že mi daroval čas na moje obrátenie. Uvedomujem si, že na stretnutie s ním ešte nie som pripravený. Chýba mi jedna dôležitá cnosť, ktorou je láska.

Svätý Pavol hovorí, že láska nad všetkým zvíťazí, všetko uskutoční, všetko vyrieši. Či je to naozaj tak, stačí mala skúška. Ak prežívame smútok, urobme skutok lásky a smútok pominie. Keď prežívame smútok, opustenosť, stačí sa porozprávať s Bohom alebo s blížnym, a samota či smútok sa vytratia. Keď zažijeme stratu, bolesť, začnime milovať a život v nás začne pulzovať. Láska všetko osvecuje, všetko lieči, na všetko nájde odpoveď.

Boh nám každému dal milosť, ktorá nehľadí na meno človeka, ani na veľkosť jeho hriechu, pretože Jeho láska miluje rovnako. On vedel už dávno predtým než sme sa narodili, akí budeme, preto nás chce zachrániť a dáva nám na pomoc svoju lásku. Preto buďme vnímaví a už tu na zemi prežívajme nebeskú blaženosť.

Kúsok raja je v úsmeve, v každom dobrom slove, v náklonnosti, ktorú rozdávaš. Kúsok raja je v každej oáze, kde kvitne láska a kde sa človek stal človekom, jeden pre druhého bratom a sestrou.

Boh vložil do tvojich rúk svoju lásku ako kľúč od raja.

Spracovala sr. Simeona

Detské okienko

Sudoku

	2			5		1	8	
	6			2	8			
		5	6			3		
	3					6		
4			3		2			5
		8					3	
		3			9	8		
			8	3			2	
	5	7		6			9	

Vtipy:

Opitý muž príde do taxíka a vodič sa ho pýta:
- *„Kam to bude?“*
- *„No predsa domov!“*
- *„No a mohli by ste mi to upresniť?“*
- *„No predsa do obývačky!“*

Ide misionár po púšti a oproti nemu lev.
Misionár: *„Ó Pane, daj tomuto levovi kresťanské cítenie.“*
Lev zrazu zdvihne laby k nebu a hovorí:
„Ďakujem ti Pane, za toto jedlo, ktoré teraz požívať budem.“

Pán Novák hovorí pánovi Horákovi:
- *„Počujte, potom, ako ste u nás boli s manželkou na návšteve, stratil sa nám jeden strieborný príbor!“*
- *„Preboha, hádam si nemyslíte, že sme ho vzali my?!“*
- *„No, on sa potom hneď našiel, ale viete, to podozrenie tu už zostane.“*

Blondínka už dlhší čas stojí na zástavke autobusu.
Ide okolo chlapík a hovorí jej:
- *„Slečna, ale tento autobus chodí len cez sviatky!*"
- *„Juj, aké mám šťastie, ja mám totiž dnes meniny!*"

Matúš Sejka

Liturgický program na týždeň po 18. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 17.10.	Svätý prorok Ozeáš Svätý prepodobný mučeník Andrej Krétsky	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Andrej, Andrej, Mária* Sv. liturgia slovenská *+ Milan*
Utorok 18.10.	**Svätý apoštol a evanjelista Lukáš**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Mária* Sv. liturgia slovenská *+Mikuláš, Júlia*
Streda 19.10.	Svätý prorok Joel Svätý mučeník Varus	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján* Sv. liturgia slovenská *+ Štefan, Mária, Viera, Michal, Mária (panychída)*
Štvrtok 20.10.	Svätý veľkomučeník Artemios	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Štefan (panychída)* Sv. liturgia slovenská *+ Michal, Helena, Ján, Anna, Štefan, Helena, Igor* *+ Jozef – ročná (panychída)*
Piatok 21.10.	Prepodobný otec Hilárion Veľký **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ladislav, Vasiľ, Anna, Alžbeta, Ján (panychída)* Sv. liturgia slovenská *+ Štefan – 5 ročná (panychída)*
Sobota 22.10.	Svätý apoštolom rovný, Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup Siedmi svätí mládenci z Efezu	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Peter (panychída)* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Anna, Jozef*
Nedeľa 23.10.	**DEVÄTNÁSTA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** **Svätý apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Terézia a Ján (50 r. manželstva)* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Miriam, Katarína* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Ľudmila, Tomáš*

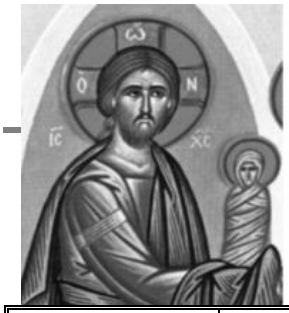

Liturgický program na týždeň po 19. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 24.10.	Svätý mučeník Aretas a spoločníci	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Mária* Sv. liturgia slovenská ** Gabriela, Juraj*
Utorok 25.10.	Svätí mučeníci a notári Marcián a Martyrios	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján, Andrej, Anna* ***Veľká večiereň s lítiou*** Sv. liturgia slovenská ** Jozef*
Streda 26.10.	**Svätý veľkomučeník Demeter Myromvonný myrovanie** Spomienka na veľké a hrozné zemetrasenie (r. 740)	6:30 7:30 16:30 18:00	**utiereň** Sv. liturgia staroslovienska ** Viktória, Mária, Andrea, Ema* Sv. liturgia slovenská ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská *+ Andrej, Anna, Juraj, Anna, Juraj, Mária (panychída)*
Štvrtok 27.10.	Svätý mučeník Nestor Svätá mučenica Kapitolína a jej otrokyňa Eroteida	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Anna, Milada* Sv. liturgia slovenská *+ Mikuláš*
Piatok 28.10.	Svätí mučeníci Terencius a Neonilla Prepodobný otec Štefan Svätosávský Svätá mučenica Paraskeva z Ikónia **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Anna, Milada* ***Večeradlo*** Sv. liturgia slovenská *+ Ján*
Sobota 29.10.	Svätá prepodobná mučenica Anastázia Prepodobný otec Abramios Zatvárateľ	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia *staroslovienska* ** Marta* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Vasilina*
Nedeľa 30.10.	**DVADSIATA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** Svätí mučeníci Zenóbios a jeho sestra Zenóbia	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Mária s rod.* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Mária* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Terézia s rod.*

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev – protopresbyterát Humenné.
Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628
farár: 057/ 788 9061
kaplán: 057/ 788 9060
WEB: **www.grkat.he.sk/uvod**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
dekan: martinzlacky@gmail.com
kaplán: mikulas.fejko@gmail.com
výpomocný duchovný: hrib.peter@gmail.com

Úradné hodiny

Pondelok, streda, štvrtok: 8:00 – 9:00 / 14:00 - 15:00

Utorok, piatok: 8:00 – 9:00

Na prvý piatok, cirkevné a štátne sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate **KRST** - minimálne 2 týždne vopred;
- ak žiadate **SOBÁŠ**

1) a máte všetky iniciačné sviatosti
– krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne 2 mesiace vopred;
2) a niektorá z nich Vám chýba - minimálne 4 mesiace vopred;
LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímame ***iba v cerkvi.***
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky a vyzdvihnúť si ho na ďalší deň.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého,
kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.
Číslo účtu farnosti: 0086909038/0900

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Dobrovoľný príspevok

Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Humenné

Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Mikuláš Fejko**